

На малкумина им е познато дека Александар Македонски бил и лекар! Александар (љубовта кон медицината му ја внел Аристотел), не само што ја сакал медицината, туку им укажувал помош и на своите болни другари, одредувајќи им лекување и начин на живеење.

ЗА МЕДИЦИНАТА ЗНАЕЛЕ И ДРЕВНИТЕ МАКЕДОНЦИ

■ Пишува: Милева ЛАЗОВА

Ангелина Маркус, професор по филозофија, иако е во пензија, сепак нејзината рака ги запишува мислите кои постојано навираат и се преточуваат во книга. Не мина многу време од претходната, а веќе излезе од печат и најновата книга насловена како "Македонска древна медицина".

И како што вели рецензентот на книгата, Спасе Шуплиновски, таа нема цел да ја раскажува историјата, туку да влијае врз директрисата на размислувањето на читателите. "Македонска древна медицина" нафрла купишта размислувања, мноштво збунувачки тврдења, безброј посочувања со хипотетичност или изричност, но и многу значувања како предизвик на оние кои, секој во доменот на своите знаења и специјалност, би можеле да се зафатат со сопствени истражувања и личен пристап, игнорирајќи ги безбројните интерпретации од туѓинци.

МЕДИЦИНСКИ ЗНАЕЊА

Познато е дека откако постои човекот постојат болести и начини тие да се совладаат и да се спречат. Според Ангелина Маркус, во Македонија уште во древнина живееле читачи на хороскопи, билкари, гледачи, бајачи, претскажувачи на судбини, луѓе со пренесување на космичката енергија како во древните времиња на светите врачичи. Кај истите луѓе се здружиле и медицинските знаења.

"Кај предисторискиот човек - вели госпоѓа Маркус - најдени се траги од лекување

на забите, бушење на черепот, ампутации на екстремитетите и соодветни инструменти за тие интервенции. Познавањето на анатомијата и лекувањето било на високо ниво во согласност со филозофското и научното знаење. Влажните грнци фаќале мувла, пеницилин. Кората од бреза ја користеле како аспирин. Опиумот не само што ги ублажувал болките, туку бил симбол на премин од свест кон несвесното, умирањето. Затоа теракотни чушки се пронајдени во археолошките ископини во гробовите, да го чуваат мирот, но и на фреските на повеќе македонски манастири. Опиумот благо го опивал умот и при породувањето".

Кога веќе има толку докази за неговата употреба во медицината од древноста, како може да се верува дека опиумот во Македонија го донеле Турците. Напротив, медицината од Македонија патувала на исток со Аргонау-

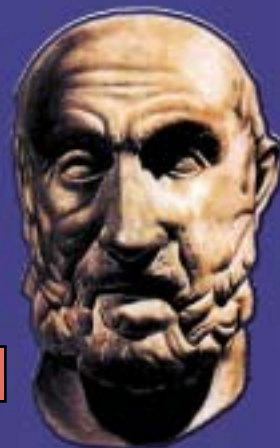
тите и со Дионис и со Александаровите царски лекари, кои биле составен дел од македонската фаланга и станале составен дел од македонската наука во медицината која се ширела по светот. Во Вавилон и од Египет до Тибет се чувствувало македонското влијание во медицината и уште повеќе во Европа до XVIII век. Светската медицина и се оддолжила на македонската наука со прифаќање на многу македонски обележја. Особено на фармацевтскиот знак на змијата свиткана на стапот на Асклепио и медицинската заклетва на Хипократ која ја напишал во дворот на македонските цареви како царски лекар. Оттогаш таа медицинска заклетва се

проширила низ цел свет.

ПОВРЗАНОСТ

Инаку, она што е Аристотел за науките и за филозофијата тоа е Хипократ за медицината. Тоа што Аристотел како припадник на лекарска фамилија го направил за медицината, исто толку Хипократ опкружен со многу научници има заслуга и за филозофијата.

"Древната филозофија и древната медицина - додава госпоѓа Маркус - во основа ја имаат космичката традиција. Мораме да ја покажеме и сличноста на Аристотел и Хипократ и принципите, стилот и методот на нивните две школи. Нивната научна поставеност е како царски школи, во истите градови и со истите македонски луѓе. Не е воопшто случајно тоа што Хипократ тргнува со медицината од филозофските толкувања на четирите елементи, како и Аристотел. Аристотел како царски другар, како царски филозоф, како царски лекар кулминира со филозофскиот систем и со диференцирање на науките. Со тоа овозможил развој на науките и медицината, со иста таква поделба и гранки, какви што се во современо време на свет. Логото е наука и медицина. Науката открива, осознава, а медицината поправа, лекува".

АНГЕЛИНА МАРКУС

МАКЕДОНСКА
ДРЕВНА МЕДИЦИНА

ДЕЛ ОД МЕДИЦИНСКИТЕ ИНСТРУМЕНТИ